

НАРЕДБА № 7 ОТ 11 ОКТОМВРИ 2002 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ И ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ПО ЗАВАРЯВАНЕ (ЗАГЛ. ДОП. - ДВ, БР. 37 ОТ 2006 Г.)

Издадена от министъра на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.100 от 25 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.95 от 28 Октомври 2003г., изм. ДВ. бр.37 от 5 Май 2006г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2009г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 24 Юли 2026г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. (Доп. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.) С тази наредба се уреждат условията и редът за обучение за придобиване на правоспособност по заваряване, и за признаване на такава правоспособност, придобита в държава - членка на Европейския съюз (ЕС), на Европейското икономическо пространство (ЕИП), или в Швейцария.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.) Заваръчни дейности могат да осъществяват лица, навършили 18 години, които са придобили правоспособност при условията и по реда на тази наредба или на които е призната правоспособност по реда на Закона за признаване на професионални квалификации.

Чл. 3. Организацията и съдържанието на обучението за придобиване на правоспособност по заваряване съответстват на:

1. изискванията на българските стандарти, с които се въвеждат съответните европейски и международни стандарти по заваряване;
2. единната хармонизирана система за обучение и квалификация по заваряване на Европейската федерация по заваряване (ЕФЗ) и Международния институт по заваряване (МИЗ).

Чл. 4. (1) При обучението по чл. 3 могат да се придобиват следните степени на правоспособност по заваряване:

1. заварчик на ъглови шевове;
2. заварчик на листов материал;
3. заварчик на тръби.

(2) Степените на правоспособност по заваряване по ал. 1 са подредени по възходящ ред в зависимост от сложността на заваръчните дейности.

(3) Степените на правоспособност по заваряване по ал. 1, т. 2 или т. 3 се придобиват след притежаване на съответната предходна степен.

(4) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.) Признаването на правоспособност по заваряване по ал. 1 се извършва от председателя на Българския съюз по заваряване по реда на Закона за признаване на професионални квалификации.

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) В зависимост от вида, сложността и естеството на заваръчните дейности към заварчика може да бъде предявено изискване за придобиване на сертификат за одобряване на изпълнителския персонал по заваряване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) Изискването по ал. 1 се предявява при извършване на заваръчни дейности, свързани с изработването на изделия, подлежащи на технически надзор - съдове под налягане; конструкции или елементи от тях на изделия, свързани с пренос и превоз на товари и пътници; газопроводи; напорни съоръжения и конструкции или елементи от тях, застрашаващи живота и здравето на населението, както и при строително-монтажни дейности и други заваръчни дейности, определени в искането на заявителя за извършването им.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.) Сертификатът по ал. 1 се придобива след полагане на изпит пред независим изпитващ орган за сертификация на заваръчен персонал, акредитиран от Изпълнителната агенция "Българска служба по акредитация" (ИА "БСА").

(4) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) До изпит по ал. 3 се допускат лица, които притежават свидетелство за правоспособност по заваряване, издадено по реда на тази наредба.

(5) (Нова - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.) Признаването на правоспособност по заваряване за извършване на дейностите по ал. 2 се извършва по реда на Закона за признаване на професионални квалификации от органите за сертификация на заваръчен персонал по ал. 3.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) Изискванията за придобиване на съответните степени на правоспособност са в съответствие със стандартите ръчно, полумеханизирано, механизирено и автоматизирано заваряване.

Раздел II.

Обучение за придобиване на правоспособност по заваряване

Чл. 7. (Предишен текст на ал. 1 - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) Обучението на лица, желаещи да придобият правоспособност по заваряване, се извършва в следните обучаващи институции:

1. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) средни училища и профилирани гимназии с паралелки за професионална подготовка и професионални гимназии;

2. (изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) центрове за професионално обучение, получили лицензия от Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) съгласно чл. 22, ал. 7 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) Обучението за придобиване на правоспособност по заваряване се осъществява съгласно рамкови програми по чл. 10 ЗПОО, конкретизирани с учебни планове и учебни програми,

разработени в съответствие с държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията "Технологии и системи за заваряване".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) Учебните планове и програми по ал. 1:

1. се утвърждават от министъра на образованието и науката - за обучаващите институции по чл. 7, ал. 1, т. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) се разработват от обучаващите институции по чл. 7, ал. 1, т. 2.

Чл. 9. (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.)

Чл. 10. (1) Съдържанието на професионалното обучение за придобиване на правоспособност по заваряване е структурирано на модулен принцип с нарастващо ниво на компетентност.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.)

Чл. 11. (1) (Предишен текст на чл. 11 - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) В резултат на обучението се придобиват професионални компетенции за:

1. инструментариума и материалите при заваряване;

2. техниките за заваряване;

3. факторите, влияещи върху правилното осъществяване на заваряването;

4. качествено изпълнение на заваръчните дейности;

5. правилата за безопасна работа и изискванията за пожарна безопасност при заваряването.

(2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.)

Професионалните компетенции по ал. 1 осигуряват придобиване на правоспособност по заваръчни процеси.

Чл. 12. (1) Изискванията към кандидатите, желаещи да се включат в програмите за професионално образование и професионално обучение за придобиване на правоспособност по заваряване, са съгласно чл. 14 ЗПОО.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) Входящото минимално образователно равнище за всички степени на правоспособност е завършено основно образование за ученици, съответно завършен първи гимназиален етап за лица, навършили 16 години.

(3) Входящото квалификационно равнище е съгласно чл. 4, ал. 3.

(4) Минималната възраст за провеждане на практическо обучение по заваряване е 16 години.

(5) Когато по време на обучението се установят признаци за медицински противопоказания за заварчик, обучаваният се насочва на нов медицински преглед. При установяване на заболяване, противопоказано за упражняване на професията, обучението се прекратява.

(6) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) Медицинският документ, установяващ липсата на противопоказания за упражняване на професията, се издава не по-рано от 6 месеца преди началото на обучението.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) (1) Учители по професионална подготовка за придобиване на правоспособност по заваряване в професионалното образование в институциите по чл. 7, т. 1 могат да бъдат лица, които имат придобита професионална квалификация "учител" и притежават висше образование с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" по специалности от професионални направления "Машинно инженерство", "Металургия" или "Общо инженерство" от област

на висше образование "Технически науки" от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

(2) Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация "учител".

(3) По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация "учител", ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение."

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) (1) Преподавателите по теория за придобиване на правоспособност по заваряване в професионалното обучение, организирано в квалификационни курсове в институциите по чл. 7, т. 2, могат да бъдат лица, завършили успешно курсове по "Единна хармонизирана система за обучение и квалификация по заваряване" на ЕФЗ и МИЗ и придобили квалификация за ниво "Международен: инженер, технолог или специалист".

(2) Обучаващите по практика могат да бъдат лица, които притежават "Сертификат за одобряване за заваряване" или "Свидетелство за правоспособност за заваряване" за степен на правоспособност по заваряване "Заваряване на тръби" или за степен, по-висока от предвидената за придобиване по време на обучението.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) Материално-техническата база за обучението за придобиване на правоспособност по заваряване трябва да отговаря на изискванията, определени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията "Технологии и системи за заваряване".

Раздел III.

Завършване и удостоверяване на обучението за придобиване на правоспособност по заваряване

Чл. 16. Обучението за придобиване на правоспособност по заваряване завършва с полагане на изпити по теория и по практика.

Чл. 17. (1) Изпитите по чл. 16 се провеждат от обучаващата институция и се организират в съответствие с чл. 34 ЗПОО.

(2) Комисиите за провеждане на изпитите се съставят съгласно изискванията на чл. 35 ЗПОО.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) Съдържанието на изпитите се определя с държавния образователен стандарт по чл. 8, ал. 1 и в съответствие с изискванията на българските стандарти, с които се въвеждат съответните европейски и международни стандарти по заваряване.

Чл. 18. (1) При провеждането на изпитите се установяват придобитият практически опит и професионалните познания по отношение на заваръчните процеси, материали и техника на безопасност в обхвата на съответната степен на правоспособност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) При изпита по практика върху заварените проби се извършва изпитване от лаборатории и органи по контрол, акредитирани от ИА "БСА".

Чл. 19. (1) Правоспособност по заваряване се придобива след успешно положени изпити по чл. 16 и се удостоверява със свидетелство за правоспособност по заваряване.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) Съдържанието на свидетелството за правоспособност по заваряване се определя съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование, като задължително включва и: придобита степен на правоспособност по заваряване, тип заварено съединение, процес на заваряване; параметри на основните и допълнителните заваръчни материали, степен на механизация и автоматизация.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.) Свидетелството за правоспособност по заваряване дава право за упражняване на заваръчни дейности с изключение на случаите по чл. 5, ал. 2.

Чл. 21. (1) (Предишен текст на чл. 21 - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) Свидетелствата за правоспособност по заваряване се издават от обучаващата институция и се вписват в регистрационна книга за издадените документи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.)

(3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 2003 г., отм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.)

Раздел IV.

Контрол върху обучението и издаването на документи за придобиване на правоспособност по заваряване

Чл. 22. Контролът върху обучението и издаването на свидетелства за придобиване на правоспособност по заваряване се осъществява:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2026 г.) за средните училища, профилираните гимназии и професионалните гимназии - от МОН;

2. за центровете за професионално обучение - от НАПОО.

Раздел V.

Признаване на правоспособност по заваряване, придобита в държава - членка на ЕС, на ЕИП, или в Швейцария (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.) (*)

Чл. 23. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.) (*)

Чл. 24. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.)

г.) Чл. 25. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009

г.) Чл. 26. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009

г.) Чл. 27. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009

г.) Чл. 28. (Нов - ДВ, бр. 37 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. (Отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.)

§ 2. Свидетелствата за правоспособност, издадени по Наредба № 3 от 1979 г. за придобиване на правоспособност за заварчици (обн., ДВ, бр. 25 от 1979 г.; изм., бр. 94 от 1983 г.), са валидни до три години след влизане в сила на съответния български стандарт, но не по-късно от една година след влизане в сила на тази наредба.

§ 3. (Нов - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) В срока, посочен в § 2, заварчиците, притежаващи свидетелства за правоспособност, издадени по Наредба № 3 от 1979 г. за придобиване на правоспособност за заварчици, имат право да се явят на изпит по практика в обучаващите институции по чл. 7 за желаната от тях степен на правоспособност. Изпитът се провежда по заваръчен процес и вид на заваряваните материали съгласно притежаваната степен на правоспособност, отразена в свидетелството, издадено по Наредба № 3 от 1979 г. за придобиване на правоспособност за заварчици. По избор на заварчика се определят видът на съединението, заваръчните позиции и допълнителните материали. При успешно положен изпит заварчиците получават свидетелство за правоспособност съгласно чл. 19.

§ 4. (Предишен § 3, изм. - ДВ, бр. 95 от 2003 г.) До влизането в сила на държавното образователно изискване за придобиване на квалификация по професията "Заварчик" обучението за придобиване на правоспособност по заваряване се организира по действащите учебни планове и учебни програми.

§ 5. (Предишен § 4 - ДВ, бр. 95 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 37 от 2006 г., в сила от 05.05.2006 г.) Тази наредба се издава на основание чл. 38, ал. 5 и 6 ЗПОО (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г.) и отменя Наредба № 3 от 1979 г. за придобиване на правоспособност за заварчици.

Преходни и Заключителни разпоредби

**КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2002 Г.
ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ ПО
ЗАВАРЯВАНЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 37 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 05.05.2006 Г.)

§ 6. Свидетелствата по чл. 21, ал. 2, издадени преди влизане в сила на тази наредба, имат действие за неопределен срок.

§ 7. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 4, който влиза в сила от датата на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз.

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2002 Г.
ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ И ПРИЗНАВАНЕ НА
ПРАВОСПОСОБНОСТ ПО ЗАВАРЯВАНЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 03.02.2009 Г.)

§ 10. Документите, издадени преди влизане в сила на тази наредба по реда на раздел V или на § 1, имат действие за неопределен срок.

§ 11. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителна разпоредба
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 7 ОТ 2002 Г.
ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ И ПРИЗНАВАНЕ НА
ПРАВОСПОСОБНОСТ ПО ЗАВАРЯВАНЕ

Приложение към чл. 27, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 37 от 2006 г., отм. - ДВ, бр. 9 от 2009 г., в сила от 03.02.2009 г.) (*)